



Als je kritiek geeft dan geef je je eigen mening

Voor ons ligt een rapport “Stabiel bestuur voor Renkum” Het rapport heeft veel weg van een verzameling van gegevens opgebouwd uit gesprekken met hoe men een en ander ervaart. **Dat betekent niet altijd, dat die inbreng per definitie ook op feiten berust.** Er volgen constatering, zonder onderbouwingen, die niet verifieerbaar zijn.

Wanneer een raadslid gezeur van een collega-raadslid ervaart, dan mag dat als vervelend gedoe overkomen, maar de oorzaak ervan is dat misschien niet. Er wordt uitgesproken, dat er veel wantrouwen is, maar niet over waar dat vandaan komt. Zoals de directeur van het Periklesinstituut in het VNG blad van 5 juli 2024 schrijft, is het **misbruiken van macht een investering voor wantrouwen** in de politiek, terwijl je juist moet investeren in de kwaliteit van het debat. Einde citaat. De dictatuur van de meerderheid, naast onvolledige informatieverstrekking en het niet werken conform het **duaal bestel**¹ zijn de boosdoeners van het ontstane gebrek aan vertrouwen.

Terzijde: wanneer een raadslid zijn wettelijke taak als het controleren van de opgedragen taken aan het college serieus neemt, dan getuigt dat hooguit van een gezond wantrouwen, en dat heeft niets te maken met wantrouwen in de trant van iemand een beentje willen lichten. Helaas lijkt dat zo wel gevoeld te worden. Wanneer aannames als feiten worden gezien dan draagt dat niet bij aan een goede verstandhouding. **Aannames toetst je voordat deze een eigen leven leiden of iemand beschadigen.**

Als in het rapport gezegd wordt, dat persoonlijke belangen een belangrijke rol hebben gespeeld in veel afsplitsingen dan klopt dat niet. Dit roept vragen op. Afsplitsingen hebben alleen bij GB plaatsgevonden. Het feit, dat GB structureel de fractie niet bijeen heeft weten te houden zegt meer over GB dan over de mensen, die GB hebben verlaten. Ook bij GL zijn 3 van de 5 raadsleden voortijdig vertrokken, dat heeft niet tot een verkleining van die fractie geleid, maar heeft wel een zeker effect op het geheel.

Volstrekt onduidelijk is de opmerking, dat gezien de inhoudelijke beelden bij het huidige coalitieakkoord en oplossingen voor de financiële problematiek het voor de hand ligt om D66 deel te laten nemen aan de coalitie. Hoezo dat dan? **Deze in onze**

¹ **Dualisme** is een politicologisch en staatkundig begrip waarmee men de taakverdeling tussen het college en volksvertegenwoordigers wil aanduiden. Het college is er om te besturen, en de volksvertegenwoordigers dienen het bestuur te controleren. In een **duaal stelsel** zijn deze taken strikt gescheiden. Idealiter hoort daarbij dat de volksvertegenwoordiging - ook de coalitiepartijen - zich kritisch en onafhankelijk opstellen jegens het college.

Een duaal stelsel wordt vaak gezien als methode om de politiek opener te maken, *transpanter* in het jargon, en daarmee aantrekkelijker. De kritiek op niet-dualistische besluitvorming is dat bestuurders vooraf hun voorstellen afstemmen met volksvertegenwoordigers in 'achterkamertjes' waardoor het openbare debat in de gemeenteraad weinig betekenis zou hebben.

ogen tendentieuze redenering ontgaat ons volkomen en verdient een nadere toelichting. Het beperken van het college tot drie wethouders riekt naar een vermindering, maar de realiteit is, dat we drie fulltimewethouders hebben, dat daar destijds bewust voor gekozen is en het ook werkbaar werd geacht. We beperken niets, maar gaan van het bestaande uit.

Bepleit wordt om dossiers van wethouders samen met de gemeenteraad op te pakken, maar tegelijkertijd adviseert men om het college te laten formeren door vier fracties, omdat alleen dan stabiliteit gecreëerd zou worden. **Wij delen die opvatting niet. Wij hebben geen behoefte aan een akkoord van vier partijen, omdat dat niet bij zal dragen aan een werkbaarder situatie.**

Dat gaat alleen lukken, als de hele raad aan zet blijft, dat er sprake is van **een afspiegelingscollege** en het college, op enkele hoofdlijnen een nog nader te formuleren bestuursakkoord onderschrijft. **Een meerderheidscollege met een coalitieakkoord achten wij in deze situatie ongewenst en niet helpend.**

Bij een coalitiecollege gaat het primair om wethouders, die uit die partijen voortkomen, bij een zakencollege kijk je naar welke wethouders je nodig hebt. Of deze wel of niet aan een partij gelieerd zijn is niet van belang.

Gesteld wordt, dat gekeken moet worden naar de kwaliteiten van de beoogde wethouders. Er wordt niet verteld of dat dan alleen geldt voor de nieuwe of ook voor de huidige wethouders. **Gaan we een onderscheid maken?** Ook wordt niet aangegeven wat dan die kwaliteiten zijn en wie dat bepaalt! Kortom: een tegenstrijdige aanbeveling met een nietszeggende inhoud. **Een profiel voor een wethouder ontbreekt.** Ook al mogen van ons de huidige wethouders in principe aanblijven, zij zullen wel mee moeten doen aan een test van bekwaamheid middels toetsing van erkende criteria, waarover de Wethoudersvereniging beschikt. **Gebruik dat handvat dan.**

In welke mate wordt intimidatie ervaren? Een algemene opmerking dat mensen bang zijn om elkaar aan te spreken komt over als een inhoudsloze kreet. Wij herkennen het geschetste beeld overigens niet.

Heel merkwaardig is de opmerking , dat een relatief klein aantal raadsleden een grote stempel op het geheel drukt. Wat zegt dat nu? Zegt dat iets over het onvermogen van de meeste raadsleden, zegt dat iets over gebrek aan kennis van veel raadsleden, die geen weerwoord hebben? Zegt dat iets over onjuist gedrag van een klein aantal raadsleden? Gaat het hier over beschamend gedrag? Over hoeveel raadsleden gaat het eigenlijk in deze opmerking?

De informateurs Jaap Boot en Jan Wijnia geven een aantal aanbevelingen. Wij beperken ons tot het volgende:

1.

Het aantal wethouders wordt wat ons betreft niet conform het advies vastgesteld op 4 fulltimers, maar kunnen wel vier personen zijn, die al of niet gedeeltelijk in deeltijd werken. We denken aan bijv. $2 \times 100\% + 2 \times 0,50\%$ of 4 wethouders $\times 0,75\%$.

Een extra fulltime wethouder voor de resterende raadsperiode betekent sowieso een extra uitgave van afgerond 200.000 euro exclusief circa 250.000 euro aan maximale wachtgelduitkering. Zie eindnoot 1. Wanneer je een wethouder benoemt, die al met pensioen is, dan vervalt de wachtgeldverplichting. **Deze extra, onnodige uitgaven geven we liever aan andere zaken uit.**

De financiële positie laat de extra te besteden gelden ook niet toe. Bovendien zal het niet echt helpend zijn, omdat de werkelijke problemen op het vlak van communicatie liggen, het elkaar serieus nemen, niet op de mens, maar op de inhoud reageren en bij voorstellen uitgaan van het antwoord op de vraag in hoeverre het de leefkwaliteit van de inwoner verbetert. Het gevoel, dat er met verborgen agenda's gewerkt wordt neem je niet direct weg. **Vertrouwen komt te voet en gaat te paard.**

2.

Wij hechten op dit moment geen waarde aan een coalitie samengesteld op basis van een coalitieakkoord opgesteld door de coalitie dragende partijen en verwerpen dat ook, omdat een deel van de raad buitenspel wordt gezet. **Wij gaan voor een afspiegelingscollege met wethouders, gekozen op basis van een profiel en om wachtgeldregelingen zoveel mogelijk te voorkomen, zouden de nieuwe wethouders uit de vijver van gepensioneerden moeten komen.**

Het huidige college bestaat qua samenstelling uit wethouders voortkomend uit GB, GL en de PvdA. Het werd gevormd op basis van het voor hen in 2022 bindende document "Renkum in Bloei". Dit college heeft in no time een voor hen belangrijk speerpunt naast zich neergelegd - Renkum is in 2030 nog zelfstandig - en in het kader van hun uitspraak, dat alles bespreekbaar is om de gewenste bezuinigingen anno 2024 rond te krijgen, werd het betreffende document terzijde geschoven.

Het is dus helemaal niet meer vanzelfsprekend, dat dezelfde fracties zagezegd recht hebben op een wethouder. Sterker nog, bij de vorming van het College in 2022 hadden GB (8) en GL (5) samen 13 zetels en dat volstond voor een meerderheid ware het niet dat men heel graag **wethouder Mulder** wilde behouden. Het ging toen om een gekwalificeerd persoon, de **PvdA** werd op de koop toegenomen. Dit college **wilde het in deze raadsperiode anders doen dan het vorige. Van die belofte is weinig terechtgekomen.**

Voor ons mogen de overgebleven wethouders in functie blijven en zullen er uitgaande van 3 fte's (deeltijders of niet) vanuit de oppositie ook in samenwerking met de PvdA maximaal 2 mensen van buitenaf voorgedragen worden. Het maakt ons niet uit wat de eventuele politieke achtergrond van de wethouders zijn. Wel dient als norm een **competentieprofiel** gehanteerd te worden, zoals bijv. die door Berenschot in opdracht van de Wethoudersvereniging is vervaardigd.

Terzijde: de wetgever zegt niets over wat (on)gewenst of vereist is m.b.t. het soort van college. Wanneer van een versplintering in de raad sprake is, dan is het juist verstandig om niet meteen aan een college en een collegeprogramma te gaan werken, maar eerst te komen tot een zo'n breed mogelijk raadsprogramma of in dit geval een bestuursakkoord op hoofdlijnen. Aldus de opvatting van de "Raad voor het openbaar bestuur"

Dat raadsprogramma's ook daadwerkelijk bestaan en ontstaan, zien we in de praktijk terug, zoals het advies van de Raad voor het openbaar bestuur: "**Nieuwe politiek, nieuwe akkoorden**" toont. Werk als college met wisselende meerderheden. Dat verlevendigt het debat ook. Was dat niet een doel achter de invoering van de dualisering?

Note 1:

Na zijn wethouderschap ontvangt een wethouder in alle gevallen maximaal 3 jaar en 2 maanden een Appa-ontslaguitkering, tenzij hij de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt.

Vanaf de dag dat de benoeming ingaat, heeft de wethouder recht op bezoldiging. In de Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers liggen de bedragen vast. **Concreet betekent dit voor Renkum het volgende:**

De bezoldiging per maand van een wethouder is afhankelijk van de inwonersklassen waarin de gemeente Renkum valt. Op grond van artikel 3.2, eerste lid is Renkum ingedeeld in inwonersklasse 4 (24.001 – 40.000 inwoners) wat betekent dat de maandelijkse bezoldiging €7.474,86 bedraagt. Tevens ontvangt een wethouder een vakantie-uitkering van 8%, een eindejaarsuitkering van 8,3% en een vergoeding van € 393,58 per maand voor aan de uitoefening van het ambt verbonden kosten. Tot slot ontvangt een wethouder een onkostenvergoeding voor woon-werkverkeer en reis- en verblijfkosten.

Alles bij elkaar, zonder de woon-werkverkeer- en reis- en verblijfkosten omdat deze afhankelijk zijn van de reisafstand en maandelijkse reis- en verblijfkosten, komt het neer op een maandelijkse vergoeding van €9086,84 inclusief een vakantie-uitkering van 8% en een eindejaarsuitkering van 8,3%. Let wel op: bij benoeming in deeltijd, wordt de bezoldiging naar rato van het deeltijdpercentage berekend en uitgekeerd.

Wachtgeldverplichtingen zijn even buiten beschouwing gelaten.

190.823,64 + maximale wachtgeldvergoeding van 3 jaar en 2 maanden. De hoogte van de ontslaguitkering bedraagt het eerste jaar 80% en de rest van de uitkeringsduur 70% van de laatstgenoten bezoldiging vermeerderd met de vakantie-uitkering en de eindejaarsuitkering. De uitkering wordt aangepast aan de algemene salarisontwikkelingen voor de sector Rijk.

80% = 7.269,47 x 12 = 87.233,66 (eerste jaar)

70% = 6.360,79 x 26 = 165,380,49 (tweede, derde jaar + 2 maanden)

Totaal kunnen de kosten van een extra wethouder oplopen tot 443.437,80 euro.

Note 2:

Het is gebruikelijk dat de grootste fractie/partij het voortouw neemt om te komen tot een informatie- en formatieproces. Dat staat echter nergens in een wet, verordening of reglement. Het is een ongeschreven regel.

Note 3:

Een kleine partij kan vaak gemist worden om een meerderheid te krijgen en te houden in de gemeenteraad. Maar let wel, een kleine partij kan juist ook belangrijk zijn om zo te symboliseren dat het de grootste partijen niet zonder meer om macht te doen is.